

SOPRONI UJSÁG

(az „Oedenburger Zeitung“ politikai napilap magyar része.)

Előfizetési feltételek:

A „Soproni Ujság“, az „Oedenburger Zeitung“ kibővítését képeve külön nem adatik el sem egyes példányokban, sem előfizetésben.
Előfizetési ára a teljes lapnak negyedévenként: helyben 5 korona, vidékre 6 korona 25 fillér. Egy példány ára 6 fillér.

Kiadóhivatal és szerkesztőség:

Romwalter K. és fiánál, várkerület 121. szám.
Távbeszélő 28. szám.

Hirdetések díjtétel szerint,

mely kívánatra mindenkinek díjmentesen megküldetik
Hirdetési megrendelések, előfizetési és hirdetési díjak a hirdetésbe küldendő.
Mindennemű írásos teljesítési helye Sopron.

Szent István napjára.

Sopron, augusztus 19.

A magyar nemzet ünnepelni készül; a székesegyházak tornyaiól imára hívnak a harmonikus zenéjü harangok: hálaadó és könyörgő imára.

Szent István napját üli a magyar nemzet. A kath. egyház szentjei közé sorolta és a történelem megörökítette a nagy magyar király ez attributumát.

Ha valaha embert megilletett egyházának e kitüntetése, úgy első sorban István király volt rá méltó: mert meghonosította e földön a krisztusi szeretet tanait s velök a vad, barbar magyart közelebb vitte a nyugati civilizációhoz; a kereszténységgel kulturát adott a pogány nemzetnek, mert a szeretet tana szelidítette népét és fogékonyabbá minden iránt, a mire szüksége volt, hogy a miveltségben előrehaladottabb európai népek közt fentarhassa magát, erős államot alkotasson és jövődjé nagyságát megalapítsa. István király bölcsesége nélkül talán nem hangoznék már a szép magyar szó s a magyar nemzetnek már csak a történelem lapjain volna helye.

Ezért készül a magyar nemzet ünnepelni; ezért hívnak az ünnepi harangok imára: hálaadó és könyörgő imára!

Dehogy hívnak! Nekünk még nincs nemzeti ünnepünk; nincs ünnepünk, melyre a haza minden polgára készülne; nem minden egyház toronyáról hív az ünnepi harang. Nem vagyunk mi testvérek, kik a szülői házba családi ünnepre gyűlnék össze: nincs nekünk közös hazánk; még

milliók vannak, kiknek nem szent e föld minden talpalatnyi göröngye, kiknek nem szent a haza törvénye, kik testvéreiket a haza határain túl keresik.

Szent István király napját tényleg csak a kath. egyház ünnepli; a kath. egyház megbecsüli a nagy szent fejedelmet, méltányolja az egyházat, de az egész kereszténység körül szerzett halhatatlan érdemeit. De nem ünnepel mindenütt a protestáns egyház; nem az izraeliták; nem ünnepelnek a románok, szerbek, tótok. A protestánsok nem, mert azt hiszik, vallásuk szentet nem ismer vén el, nekik nem szabad a szent király emlékét megülni, pedig a holnapi napon az első magyar király emlékét üli az ország, kiben a katolikus egyház történetesen egyik szentjét tiszteli, imádja; a nemzetiségek, jobban mondva a nem magyar ajku polgárok azért nem, mivel a magyar nemzet napja. Az egyiknek nem kell, mert szentnek tartja a másik; a másiknak nem kell, mert magyar király volt.

Dehogy hívnak hálaadó és könyörgő imára egyházaink harangjai: nem vagyunk mi testvérek, nem érezzük magunkat egy anya szülöttjeinek: nincs szeretett közös hazánk. Szétfélünk, annyifelé huzunk, a hányféleképen imádjuk Istenünket és a hányféle nyelven zeng az Egek urához imánk.

Nem vagyunk még egységes magyar nemzet: még nem tudunk nemzeti ünnepet egységesen, közösen és fényesen megünnepelni.

Óh, a francia nemzet imponans a „fête nationale“ napján: más nem-

zetek a nemzeti egységben rejlő erejükkel tekintélyt szereznek maguknak; mi ránk, sajnálkozva, sok oldalról még guny-mosolylyal tekintenek, mert ép a holnapi nagy nap tanubizonyossága annak, hogy a nemzeti konszolidáció tekintetében még nagyon sok tenni való van hátra.

De ne essünk azért kétségbe. Nincs erre okunk.

A mit a szabaddá, függetlenné lett magyar nemzet három évtizeddel ezelőtt megkezdett, a mit a magyar politikai és társadalmi liberálizmus teremtett, az még nincs befejezve, az még nem tökéletes. De a liberálizmus magyarrá fogja tenni ez ország minden fiát, le fogja rombolni az idegen istenek templomait és bálványait és ezek romjain új templomot fog emelni: a hazaszeretet, a magyar kultúra, a magyar nyelv, tudomány és művészet templomát. Ugy legyen!

Az ev. templom fütése.

A soproni ev. konvent már évekkal ezelőtt foglalkozott avval a kérdéssel, hogy lehetne-e és milyen rendszerrel a templomot megfűteni? A konvent kiadta a kérdést tanulmányozás végett Lehner G. A. vasuti felügyelőnek, mint az építőbizottság elnökének, illetőleg magának az építőbizottságnak. Az építőbizottság azután a maga kebeléből kiküldötte Stiegler Gusztáv lelkész és Lenk Lajost, hogy a kérdést első sorban a pozsonyi templomban tanulmányozzák, mely templomban már 1893 óta áll fenn a gázfűtés. Nevezett urak betérjették jelentéseiket az építőbizottságnak, mely beható tárgyalás után indítványát betérjettette a szombat tartott presbiteriális ülésnek. Indítványa szerint a templom gáz-

TARCZA.

A kapukules.

— A „Soproni Ujság“ eredeti tarczája. —

Írta: ifj. Gily Ede.

(Vége.)

— De szólj hát mi?

— Az, hogy az embert nyomorult fizetésért agyon akarják dolgoztatni. Ezt már nem tűrhetem tovább. Egész napi elfoglaltságom közepette várom az estét, hogy azt itthon, melletted töltssem el s még most akarja a hivatalfőnök, hogy ma éjjel is dolgozzam, mert holnap felülvizsgálat lesz.

— Ezért ne haragudj édes eziczám — mondá a feleségem s körülölelte a nyakamat.

— Már hogyne haragudnék?

— Hányszor van egy évben felülvizsgálat?

— Egyszer. (Bolond voltam, mert ezzel a fáradsággal tizenkettőt is mondhattam volna.)

— No lásd, csak egyszer . . .

— Te még tán többet is akarnál?

— Nem, de látod egyszer egy évben, nem olyan nagy dolog. Megteheded a jövőnk érdekében. Azután úgy sem fog éjfélig tartani, ugy-e elmegy édes.

— Nem, nem megyek, mert veled akarom tölteni az egész estét.

— De mégis. Baj lehet belőle. No tedd meg, most az egyszer, az én kedvemért,

Ugy kérlelt a feleségem, hogy még — ha menni nem akartam volna is — elmentem volna akár a világ végére is.

— No hát a te kedvedért ez egyszer megteszem — mondám megadással, — de ha még egyszer ilyet kívánnak tőlem, mindenestől ott hagyom az egész magisztrátust.

— Milyen jó vagy te édes! A kötelesség az első — komolykodott az asszony. — Mindjárt vacsorázunk s azután menj, hogy hamarabb jöhess haza.

— Én ma nem vacsorázom, mert roppant ingerült vagyok, s félek, hogy megárt. A fejem úgy zúg, hogy majd meghasad belé. Add ide kérlek a kapukulesot, megyek s lerázom a nyakamról azt a dolgot.

Irma — így hívják a feleségemet — magamra hagyott egy pillanatra. A biztos siker tudata dagasztotta a keblemet. De hogy is ne? Hiszen meg egy-két perc s én boldog birtokosa leszek a kapukulesnak, mely miatt egész nap főtt a fejem. Viszterért. Karján a felöltőmmel s kezemben a vágyaim tárgyát képező kapukulesal. Szinte lazasan kaptam utána, de előbb a felöltőmet erőszakolta rám s csak azután tette felső zsebébe a kapukulesot.

Összelelkeztünk. Kikisért a lépcsőházig, utánam nézett míg le nem értem. Amikor pedig kiérve, megtapogattam a kapukulesot és meggyőződtem róla, hogy a maga kívánatos mivoltjában ott van a zsebemben; kettőzött léptekkel vonultam a „Három fehér bikához“ czimzett polgári bormérésbe.

Üdvivalgással fogadtak a fiúk s értésemre adták, hogy restáncziában vagyok egy czilinderrel s míg azt le nem nyelem, várni fognak reám. Megszólalt a cigány, megեսendesült a nóta s gyors egymásutánban sokszor összekocczantak a poharak.

A fejem szédült, de azért még is ittam, ittam egyre, hiszen megérdemeltem, mert régen nem ittam már és nagyon megszenvedtem a kérkedve mutatott kapukulesért, melynek egész történetét elmondtam a fiuknak.

— Mintaférj vagy és egy diplomata veszett el benned — nyilvánult az egész elismerés.

Repült az idő, apadt a bor s mikor véletlenül felpislantok a vén robotos falí órára, akkor veri a hármat. Fel akartam ugrani, de Nagy Laczi a „legzseniálisabb“ aglegény a vállamra ütött s mondá:

— Fialat még az idő. Aztán még mire való az a szörnyű nagy igyekezet, ugy sem birsz

fűtésre volna berendezendő, melynek költségvetése a következő:

a csőberakás, 12 kályha és 2 gáz-	
mérő felállítása	627 frt,
kőmives, asztalos stb. munka	273 frt,
	Összesen 900 frt.
12 gázkályha	1100 frt,
tehát a berendezés	2000 frtba

kerülne.

A Krause és Moedebeck berlini cég számítása szerint egy-egy kályhának óránként 3-5 köbméter gázra van szüksége, és minthogy tapasztalás szerint két órai fűtés teljesen elégséges; így a 12 kályha fűtése 84 köbméter gázt fogyaszt el. A gáz köbméterenként 12 krba és így egy-egy fűtés 10 frtba kerülne, egész télen át pedig 160—180 frtba kerülne a templom fűtése.

A berendezés költségeihez számítandó még 26 külső ablak készítése.

Megjegyzendő, hogy a jótékonyágáról előnyösen ismert Munkerné urhölgy háromezer forintot ajánlott fel a templomnak fűtésre való berendezésére, mely összeget a költségvetés nem is venne teljesen igénybe.

A presbiteriális ülés az indítványt magáévá tette és a jövő vasárnap tartandó konvent elé terjeszti. Különös figyelemben részesült az a felvetett kifogás, hogy a gázfűtés kellemetlen szagot terjeszt és kékes gőzt fejleszt, a mik a lélekző szervekre ártalmasak. Már maga az építőbizottság is kiterjesztette figyelmét e kifogásra és megállapította, hogy e kifogások a minimumra szállíthatók le; sőt beigazolta, hogy az összes fűtési rendszerek között a gázfűtés a legolcsóbb és a legtisztább.

Gőzt és szagot minden más rendszer is okoz, ha a talaj nem elég száraz; a gáz egyáltalában nem okoz szagot, ha elégett; a kaszino termében p. o. óránként 30 köbméter gáz ég el, tehát egy bál alkalmával sokkal több mint p. o. a két óri templomfűtés alatt, és még sem mondja senki, hogy a gáz szaga és gőze valami nagy kárt tett eddig a bálozók lélekző szerveiben. Ezt az ellenvetést teljesen eloszlatja a tapasztalat és a szakértők véleménye.

Azt hisszük, a jövő vasárnapi konventülés az építőbizottság, illetőleg a presbiterim indítványát el fogja fogadni, a mivel a templomot látogató közönséget igen le fogja kötelezni.

Napi hírek.

Sopron, augusztus 19.

Lapunk legközelebbi száma a közbeeső ünnep miatt f. hó 21-én, szerdán este fog megjelenni.

a magad lábán hazamenni. Ígyunk még egyet, aztán majd hazaviszünk.

Fenekig üritettem a poharamat s hogy azután mi történt, azt csak a feleségem panaszaiából tudom.

Magasan járt a nap, mikor felébredtem . . . otthon. A feleségem ott ült mellettem. Szemei ki voltak sirva. Csupa panasz, csupa szemrehányás volt az egész asszony, amint értsemre adta, hogy nyomorultan megcsaltam; hogy a kapu már nyitva volt, mikor hazahoztak a „hivatal”-ból és hogy a felöltöm a kapukulesccsal együtt odaveszett.

Kétségbeestem. Kezdem homályosan emlékezni a polgári kimenőre.

Azóta oda van a boldogságom. Irmát kiveszteltem ugyan, de valahányszor az ellenkezőjét akarom annak, amit ő akar, mindig azt mondja, hogy vegyem magamhoz a kapukulescot és menjek a „hivatalba”.

S ezzel le vagyok végkép fegyverezve, papucs alá jutottam. Máig sem a felöltöm, sem a kapukulescom nem került elő.

Ha valamely rosszul adjusztált ur a kapukulescom mellett a felöltömet is megtalálta, hallgassa el és tartsa meg, de az ég szerelmére kérem, hogy a kapukulescot hozza vissza, ne nekem, hanem a — feleségemnek.

A király születése napja.

Tradiczionális hűséggel, őszinte hódolattal ültük meg tegnap városszerte I. Ferencz Józsefnek születése napját.

Nyilvános épületeink, mint a magánosok házaik közül is sokan kitűzték a nemzeti színű zászlót, hirdetni e lobogó diszszel azt, ami benn van a szivekben: a lojalis érzelmekkel teljes örömet a koronás király születése napjának fordulóján.

I. A katonai zenekar.

Este felé sűrű tömegbe verődve várta városunk közönsége a katonazenekar takarodóját. A sétatér, a várkerület tömve volt. Kilencz óra tájban aztán megharsant a Hosszu-sor felől az első induló, jöttek a katonák! A Hosszu-sor s a sétatér sarkán egyszerre ezernyi tömeg csatlakozott hozzájuk, csilinderek, tollas női kalapok, babos kendők tarka egyvelegben. Az ezrekre menő sokaságtól kísérve végig vonult a zenekar a várkerületen, bekanyarodott az ujteleki-utczába s a Kossuth-utczát is az utjokba véve egy csipetkét, visszamentek a kaszárnyába. Innen aztán a hű publikum is, a mely szinte ragyogott a jókedvtől, a lelkese-déstől, elszéledt.

Reggel ébresztővel járta be a zenekar a várost.

Nagyon szép volt a takarodó alkalmával a Pannonia kivilágítása. Görögtűztől környezve állt a király mellszobra a szálloda tető-erkélyén, az ablakokat meg az erkélyeket ezernyi csillogó kis mécs folyta körül.

II. A templomokban.

Majdnem délig húzódtak azok a hálaadó isteni tiszteletek és misék, a melyek keretében könyörögtünk áldást az Ég Urától a böles király életére.

Reggel 6 órakor volt ünnepélyes isteni tisztelet az izraelita hitközség templomában. Jelen volt dr. Winkler Adolf elnök, az egész előjáróság és igen nagy ajtatos közönség. Dr. Pollák Miksa rabbi megkapó imát mondott.

9 órakor volt a nagymise a Szt. Mihály templomban. Póda Endre apátplébános celebrálta fényes segédlettel. Óriási közönségen kívül jelen volt a város és a vármegye, a kir. postaigazgatóság, a pénzügyigazgatóság, a helyőrség, az intézetek, iskolák és egyéb hatóságok képviselői. Az oltár előtti jobb- és baloldalon elhelyezett sorokban diszmagyarban ültek dr. Printz Ferencz, dr. Krétschy Sándor a város és dr. Baditz Zoltán, meg Hajas Antal a vármegye képviselőiben.

Az evangélikusok templomában 10 órakor kezdődött az ünnepi isteni tisztelet, melyen a megye részéről a fentemlített urak, a város részéről dr. Printz polgármester-helyettes, dr. Krétschy Sándor városi tanácsos, Gebhardt József t. ügyész és dr. Kossow Jenő aljegyző voltak jelen. Az ünnepi beszédet Brunner János tartotta; e beszéd után Altdörfer Viktor vezetése alatt az egyházi zenekar Reinecke: *Salvum fac regem* című egyházi korálját énekelte. Az oltár előtt Stiegler Gusztáv mondott megleghangu imát, melyre az énekkar a hymnust énekelte.

III. Tábori mise.

A katonaság szokás szerint tábori misével ülte meg a legfelsőbb hadurnak születése napját. A kis gyakorló téren felállított sátorban a misét egy domonkos barát mondta. A ragyogó diszbe öltözött tengersok katonaságon kívül ezerekre menő közönség volt jelen a soproni helyőrség tábori miséjén.

— **A város mai közgyűlése.** Rendkívüli nagy érdekléssel tekintettek minden oldalról a város mai közgyűlése elé. A fogyasztási adó, meg az italmérségi adónak az 1896. 1897. és 1898. évekre való megváltása tárgyában a helybeli m. kir. pénzügyigazgatósággal megkötött szerződésnek jóváhagyás végett való előterjesztése volt

a meghívón, a mit valamint a városatyáknak, ugy a nyilvánosság organumainak is megküldöttek. A sajtó munkásai meg is jelentek a közgyűlésen, hogy az ő révükön ennek az annyira fontos tanácskozásnak a részletei, az egyes nézetek a nagyközönség ítéletének tisztító tűzében nyerjenek szankeziót. A városatyák azonban — el nem leplezhető meglepetésünkre — „a város finnyás anyagi érdekeinek a megvédésére” tanácsosnak látták a gyűléstől a nyilvános jelleget megvonni. Nem kérdezzük, van-e arra praecedens, hogy egy város törvényhatósági közgyűlése a sajtót kizárja a tanácskozásaiból? Joga van hozzá. Hanem azokért a szolgálatokért, a mit a sajtó a városnak s a közérdekeknek mindenkor tett és tesz, azt hisszük, megérdemelte volna, hogy e szándékról eleve tudósítsák! . . . .

*

Közvetlen lapunk zárta előtt értesülünk, hogy a rendkívüli városi közgyűlés azt határozta, miszerint reprezentálni fog a pénzügyminiszternél, miszerint adja a fogyasztási adó bérletét újból 190,000 forintért, mivel a megajánlt 195,000 forintot, tekintettel a fogyasztás csekély voltára és a rossz termései viszonyokra, a város nem adhatja meg.

— **Kinevezés.** Németh Lajos honvédfőhadnagy, Németh Antal főigazgató fia, a ki hosszabban állomásozott Sopronban is, a Ludovika-akadémia tanárává neveztetett ki.

— **Ev. konvent.** Az ev. konvent jövő vasárnap gyűlést tart, melynek fő tárgyai a püspökre adandó szavazat és a templom fűtésének kérdése. A szombaton tartott presbiteri ülés Gyurácz Ferencz pápai esperest és Poszvek Sándor soproni lyezeumi igazgatót jelölte a püspökségre. Megjegyezzük, hogy a soproni gyűlésetnek 6 szavazata van.

— **A soproni anyakönyvvezetők.** Ma érkezett le a belügyminiszteri leirat, melynek értelmében Sopron város anyakönyvvezetőjévé Fertsák Lőrinczet, a bejelentési hivatal főnökét és helyettesévé Weinberger Gusztáv városi számvizsgálót nevezte ki a miniszter, előbbinek 200 frt, utóbbinak 50 frt tiszteletdíjat rendelvén. Brenner Béla bányatisztet neveztek ki, kinek tiszteletdíja 100 frt. Ez anyakönyvvezetők egyszersmind a házasságkötés jogával is felruházták.

— **Áthelyezett ezredorvosok.** A közös hadügyminiszter rendelete szerint a következő ezredorvosok cseréltek garnizont: Moretzky Klement dr. a 19. vadász-zászlóaljtól a helybeli 11. vadász-zászlóaljhoz, Bogdán Sándor dr. a 11. vadász-zászlóaljtól a 76. gyalogezredhez, Nejték János dr. háziezredunktől a 23. tüzérezredhez, Topalovic Pál dr., aki a zágrábi 23. garnizon-kórháztól a 11. vadász-zászlóaljhoz helyezettett át.

— **Gyászhir.** Gamauf Samu nyug. uradalmi gazdatiszt f. hó 18-án reggel 1 órakor, élete 85-ik évében végelgyengülés következtében meghalt. A boldogultnak hült tetemei f. hó 19-én délután 3 órakor fognak a hátulsó kapu 1. sz. alatti házból az evangélikusok sirkertjébe vitetni s eltakarttatni.

— **Katonavilág.** A dandárgyakorlatokra holnap a pozsonyi 19. egészségügyi-osztály egy csapata is városunkba érkezik. A csapat 20 katonából áll.

— **Az új berkocsi dijszabályzat.** Nagyon érezhető hiányon segített a berkocsi-díjak reformálásával Glózer rendőrfőkapitány. Rendeletével — ha ugyan azt vegre is hajtják — egyszerű meg fog szünni az a sok kellemetlenség, differencia, a miket a mi nem éppen udvarias fiakkereinkkel való érintkezésben el kellett viselnünk. A dijszabályzatot egy kis könyvecske alakjában adja, a mit a fiakkerekeknek a kocsis szembeötölő helyén

kell kifüggeszteniök, s a minék a végén üres lapok vannak, a panaszok feljegyzésére. Az utolsó oldalon a kocsisoknak szóló rendőri szabályzatok vannak. A díjakat öt pontba foglalta össze a kapitány. Ezek a vaspályához vezető utért (napal 1 frt, távolabb eső helyekről 1 frt 50 kr., éjjel 1 frt 30 kr.), óraszerinti fuvarokért (óránként 1 frt, félóránként 70 kr., éjjel ennek a díjnak a felével nagyobb része fizetendő); színházakhoz és tánczvizgalmakhoz a lövőverseny tartama alatt tett utalért (a mik a régiék maradnak) s különös fuvarokért (igy Balfra 2 frtot, Bánfalvára 1 frt 50 krt, Brennbérgbe 3 frtot kérhet a kocsis csupán az oda-vitelert; oda- és visszavitel 50 krral több) állapítják meg a díjakat. Nagyon szép, hogy a rendőrkapitány szabályrendeletében az egyfogatu bérkocsi díjait is megállapítja. Ez annál is inkább elismerésre méltó, miután tudunkkal eddig nincs is egyfogatu bérkocsi a városban! . . .

— **Szintársulatunkról.** Komjáthy János társulata szombaton fejezte be előadásait Komáromban. A derék társulat, a mely Komáromban igen sok rokonszenvvel találkozott, vasárnap a Kis Alamuszival kezdte meg Pápan előadásait.

— **Öreg honvédek figyelmébe.** Jövőre csak azon öreg honvédek folyamodhatnak segélyért vagy nyugdíjazásért, kik a folyó évi október 1-ig valamely honvéd egyesület által igazolva lettek. Kérve kérjük a volt 48—49-es honvédeket, hogy tegyék meg azonnal arra nézve sürgősen a szükséges lépéseket, hogy ha eddig még nincsenek igazolva, — a folyó évi október 1-éig igazoltassák magukat. Fordulhatnak a viszonyok s valamikor az is kénytelen lehet igénybe venni nyugdíjaztatását, ki most rá sem gondol, mert nem szorult rá. Biztosítsák tehát maguknak erre nézve a lehetőséget igazoltatásuknak október 1-ig leendő keresztül vitele által.

— **Harcászati lövészet.** A soproni honvédegyesület e hó 30-án tartja Hidegség, Hegykő és a Fertő mellett szokásos harcászati lögyakorlatait. A gyakorlatoknál, a miket 13 tiszt és 600 legény vesz részt, a fegyverek éles golyókra lesznek töltve.

— **Bátor rendőr.** Nagy esődület volt tegnapelőtt a Magyar-utczában, a melyen át vadul vágattak egy szabad-barándi parasztagazda megbokrosodott lovai. Az összefutott nép között könnyen balesetet idézhetett volna elő a szágnuló fogat, ha Horváth György rendőr nem ugrik bátran elébe s nem állítja meg a szilaj lovakat. A vakmerő rendőrt a nép megéljenezte.

— **A rendőrségről.** Negyvenhét idézés! Negyvenhét fél állt ma a rendőrség előtt mind a rendőrség által kiadott közlekedési szabályzat áthágása miatt. Sorba büntették őket 50 krtól 5 frtig terjedő pénzbírságokra.

— **Kis tolvajok.** A legszemtelenebb módon üzik Sopronban apró tolvajok az ajtók feltörését és a kirakatok kibontását. Csak ma értesültünk róla, hogy a mult csütörtökön Nagyboldogasszony napját egypár utczai siheder azzal szentségtelenítette meg, hogy feltörte az Ötvös-utczában lakó Hets-féle zsidó üzlet kirakatának abiakát és egy színházi látóesővet meg egy ezüst veretű messzelátót lopott ki belőle. A károsodott zsidó üzlet feljelentette a kis tolvajokat a rendőrségnek, mely jól teszi, ha ugyancsak példásan megbünteti a nagyra törő legénykéket.

— **Baleset a szőlők között.** A mezőrendőri törvénynek ma áldozata volt Sopronban. Ez a törvény elrendeli, hogy a mezőrendőrök revolvert kapjanak. Ki is osztották nálunk, Lagler Mihály szőlőesős is kapott egyet, a szükséges utasításokkal egyben, aminek azonban nem igen volt meg a logonátja. Lagler tegnap a fegyverét tisztogatta a szőlők között, de vigyázatlanul nem tartotta lefelé, a hogy betanították, a fegyver eldőrdült s a vele szemben álló segédjét, Göllt Károlyt találta. Göllt, akinek a sebe súlyos, beszállították a kórházba. A rendőrség vizsgálatot

indít, mennyiben terheli a vigyázatlan szőlőesőszt a felelősség.

— **Hajléktalanok menhelye.** Az az azilum, a hol a hajléktalanok éjjeli menedéket találhatnak, mindinkább égető szükség lesz. Több ízben megsürgettük már, minden eredmény nélkül. Hogy aztán így a hajléktalanok, a csavargók nem igen válogatósak a nyugvóhelyeik kiszemelésében, s hogy kellemetlenségekben, mizériákban gazdagok e körülmények következményei, az természetes dolog. Ma ismét kaptunk panaszos levelet, a marhavásártér (ismét a marhavásártér! . . .) mellett lakóktól. Elmondják itt, hogy a csavargó urak ujabban kiváló előszere-ttel a marhavásártér épületeit keresik fel éjjeli pihenőre. A marhalevél-ellenőrzési hivatal meg a vásárcsarnok csak úgy rajlik éjjelenként a különböző kétes existenciáktól. Ilyen módon a közbiztonság nagyon ingadozó alapon áll a vásártér környékén. Intézkedéseknek meg se hire, se hamva. De ráérünk! . . .

— **Szárnyaszegetten.** Az arany csábja, a gazdagság csillogása vitte ki a varázs földjére, Amerikába Borbély Istvánt és feleségét. Fantáziájuk szárnyat kapott, óh kiszinezgették nagyon szépen a jövődőt maguknak! . . . Ma azután itt állottak a soproni rendőrség előtt. Elmondták, hogy nagyon sivár az az Eldorádó, nagyon kiszikkadt az az aranytermő föld, nem találták meg azt, a mit kerestek, visszajöttek pénz nélkül, szárnyaszegetten. A soproni rendőrség eltolonczoltatta őket hazájukba, a veszprémmegyei Tót-Vásonyba.

— **Elelmes kofák.** Hosszu időtől fogva panaszkodnak gazdaasszonyaink, hogy a piacon nem tudnak hozzájutni az árusokhoz, mert a kofák megrohanják a falusi szekereket és elkapkodnak mindent orvul. Ha aztán azért szót emelnek a hoppon maradt gazdaasszonyok, még veszekedést is kezdenek. Így történt aztán ma is, mikor Szabó Jánosné és még néhány kofa összekapott a vásárló közönséggel és ha az arra czirkáló rendőrök közbe nem lépnek, még talán tetlegességre kerül a dolog. Így azonban a rend ismét helyre állott.

— **Megszökött a feleségétől.** Kis Bálint addig-addig hordta a házaselet rabbillenseit, míg nem egyet gondolt s tegnap este minden fehéreneműt s használhatóbb apróságait összeszedve megszökött a feleségétől s 6—8 hónapos kis gyermekétől. A szegény asszony fűtől-fától kérdezte, hogy most mitévő legyen ő, hiszen belevész a nyomoruságba s hogyan csalogassa vissza magához a férjét? Mintha bizony arra tudott volna valaki valaha okos tanácsot adni.

Színház.

A budapesti nemzeti színház — mint saját levelezőnk írja — tegnap nyílt meg Jókai „Arany ember“-ével. A színház ez idén ragyogó jövő előtt áll, Fesztetich gróf, az igazgatóhelyettes egész halmaz új darabot hozat színre. Mint illetékes körökből értesülünk, Fesztetichnek igazgatóvá kineveztetése már több, mint bizonyos.

Törvénykezés.

(Póruhárt bosszuálló.) Ehrenreiter János széleskúti gazda elbocsátotta szolgálatából Simonsits András parndorfi születésű, 32 éves napszámot. Ez a bosszunak azt a sajtóságos nemét gondolta ki, hogy sorba támadta meg azokat, a kik a volt gazdája udvarán keresztül akartak menni. Így Stern Mihálynak is vasvillával ment. Ez segítségért kiáltott s rövid időre meg is jelent egy esendőrőrszár, a mely elől Simonsits a házba menekült s az ajtót bezárta maga után. De a esendőrőknek sikerült az ajtót betörni. Mikor egyikük, Roth esendőr be akart lépni az ajtón, Simonsits torkon ragadta s a kezében tartott késsel megakart szurni. A esendőr azonban olyan csapást mért a fejére, hogy összerogyott.

A soproni kir. törvényszék büntető osztálya e hó 16-án tartott tárgyalásán több tanu

egybehangzó vallomása alapján Simonsits Andrást hatóság elleni erőszak büntette miatt a 3 havi vizsgálati fogság beszámításával 6 havi börtönnre ítélte. Az ítélet jogerős.

Táviratok.

Nagy szerencsétlenség Nápolyban.

Nápoly, aug. 19. A Mercato című kereskedelmi egyesület választó helyiségében a lépcső egyik fordulójánál óriási tolongás támadt, a mikor a választók szavazatukat leadni odatódultak. A lépcső vasrácsát a tolongásban kiszakították. 60 személy a mélybe zuhant alá; egy ember nyomban meghalt; nyolcz a halállal vívódik, 14-en súlyos, és 30-an könnyű sérülést szenvedtek.

Az új osztrák miniszterium.

Lemberg, aug. 19. Badeni gróf helytartó ma délután Bécsbe utazott. Utazása szoros kapcsolatban van az osztrák miniszterium végleges kinevezésével, E miniszteriumban Badeni grófra előkelő szerep vár.

Földrengés Belgrádban.

Belgrád, aug. 19. Ma éjjel itt rövid, de erős földrengést éreztek.

Budapest, aug. 19. (G a b o n a t ó z s d e.)

A mai tőzsdén az ajánlat kiadó volt és ezzel versenyt tartva a vásárlási kedv is.

A buzabehozatal 30,000 mmra rugott. Az irányzat nyugodt volt; az árak a régiék maradtak. Buzán kívül alig volt más kenyér áru a piacon és ezeknek ára és irányzata azonos maradt a szombattal.

Buza őszre	6.31—33
Buza tavaszra	6.77—79
Rozs őszre	5.39—40
Tengeri május-juniusra 1896.	4.50—51
Tengeri július-augusztusra 1895.	5.60—62
Tengeri augusztus—szeptemberre 1895	5.60—62
Zab őszre	5.59—61
Káposzta repeze aug.—szeptemberre	9.25—35

Idő: szép!

Nyilttér.*

Tekintetes szerkesztő ur!

Hivatkozva b. lapjának a 189. számában. „Mikor későn jön a törvényszéki bizottság“ czim-mel megjelent közleményre, engedje meg, hogy a tényállást előadjam úgy, a hogy az a valóság-nak megfelel.

A törvényszéki bizottságnak ezen esetben való későn jöveteléről szó nem lehet, a mennyiben tek. Pecz Gusztáv törvényszéki bíró urnál az eset általam f. hó 16-án délelőtt 11 óraker előadatott, akkor a mikor már a bonczolást elvégeztem volt; Pecz bíró urnak tehát volt tudomása afelől, hogy a hulla már is fel van bonczolva és csak tekintettel az esetre és azon előadásomra, miszerint itt gondatlanság is forogna fenn, rendelte el az ujabbi és pedig törvényes bonczolást, és ennek teljesítésére dr. Schönberger Gusztáv helybeli orvos urat szólította fel.

A tek. törvényszék tehát teljes tudatában volt annak, hogy mit cselekszik, ergo nem jöhetett későn, annyival inkább nem, miután az általam tett előadás után rögtön a törvény értelmében teendő lépéseket megtette és ha szükségét látta volna a bonczolásnak, bizonyára végre is hajtatta volna azt a helyszínen.

A mi továbbá azon megjegyzésüket illeti, hogy egy magánorvos hogy-hogynem elvégezte már a bonczolást, arra nézve megjegyzem, miszerint a hullabonczolást egy balesetek ellen biztosító intézet kérelmére, az elhalt rokonainak, valamint munkaadójának engedelmevel és utóbbinak jelenlétében, valamint az elhalt hátramara-dottainak érdekében, tehát jogosan végeztem el. Jogosan annyival inkább, miután kórházban elhaltak hulláját rendesen és mindenütt bonczolni szokás hatóságok megkérdezése nélkül.

Sopron, 1895. aug. 19.

Dr. Poszvék Lajos,
kir. törv. orvos.

* Az e rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerk.

Közgazdaság.

A valuta. Az alábbi adatok szerint a monarchia mindkét felében vert érmek mennyisége következőképp alakult:

	Ausztriában	Magyarországban	A vert érmek összege millió forint
Husz koronás arany	169,189	109,213	278,402
Tíz koronás arany	—	10,361	10,361
Ezüst korona	43,632	23,645	67,277
Husz filléres nickel	11,026	5,400	16,426
Tíz filléres nickel	6,688	3,600	10,288
Két filléres bronz	1,375	0,840	2,215
Egy filléres bronz	0,432	0,105	0,537
Összesen	232,342	153,164	385,506

Tehát az eddig vert érmek összege koronaértékben 385.5 millió forintra rug. Ezüst koronákat eddig összesen 67.2, nickelérmeket 26.7, bronzérmeket 2.7 millió forint értékben vertek. — Az Ausztria és Magyarország közt fennálló egyezmény értelmében összesen 100 millió forint ezüst-

korona, 30 millió forint nickelérem és 13 millió forint bronzváltópénz verendő. A nickelérmek verését a monarchia mindkét felében még ez évben befejezik, míg az ezüstkoronák, de különösen az egy és két-filléres kiverése több évet fog igénybe venni.

A bécsi gabonavásár. A huszonharminadik nemzetközi gabona- és magvásár f. hó 26-án és 27-én a világkiállítás épületében (Rotunda es. k. Prater) fog megtartatni. A magvásár tárgysorozata értelmében augusztus hó 26-ika Ausztria és Magyarország, Poroszország, Szászország, Bajórság, Württemberg, Baden, Franciaország, Olaszország, Angolország, Románia, Szerbia, Oroszország, India, Észak-Amerikai Egyesült Allamok és Kanada aratási jelentéseinek, augusztus hó 27-ike pedig üzleteknek van szánva.

Soproni gabona-árak.

1895. augusztus 19.

Buza 6.50—6.80; Rozs 5.50—6.20; Árpa 5.60—7.90; Zab 5.80—6.50; Tengeri — — —; Széna — — —; Szalma 1.50—1.60.

Vasuti forgalom.

Győr-sopron-ebenfurti vasut.

Indulás Bécs-felé: 5.40 reggel, 9.44 délelőtt, 3.15 délután, 6.45 este.
Indulás Győr-felé: 6.00 reggel, 2.08 délután, 6.56 este.
Érkezés Bécsből: 9.18 délelőtt, 1.58 délután, 6.22 este, 9.51 este.
Érkezés Győrből: 9.21 délelőtt, 3.04 délután, 8.25 este.

Távirati értesítés a tőzsdéről.

Bécs, augusztus 19.

Egységes járadék	100.95	Magyar hitelbank	484.50
Magy. arany-kor-jár.	123.10	Länderbank	277.50
4% magyar kor-jár.	100.—	Unionbank	348.50
Magy. földteherm.-köt.	98.60	Allamvasut	402.37
Anglo-bank	169.50	Délivásut-részvény	110.37
Oszt. bank-egyesület	168.50	Napoleonkor.	9.62
Oszt. hitelbank	398.25	Márka	59.35

A magyar rész felelős szerkesztője:

Koór József.

Kiadó-tulajdonos: Romwalter K. és fia.

Hirdetmény.

Kópháza község a tulajdonát képező két vendéglőt 1896. évi január hó 1-től egymásután következő 3 évre

1895. évi augusztus hó 25-én délután 3 órakor

nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fogja adni.

Az előljáróság.

Kundmachung.

Die der Gemeinde Kolnhof gehörigen zwei Gasthäuser werden

Sonntag, den 25. August 1895, Nachmittags 3 Uhr

vom 1. Jänner 1896 an auf drei nacheinander folgende Jahre in öffentlicher Versteigerung an den Meistbietenden verpachtet.

623

Die Vorstehung.

Soproni ipar- és kereskedelmi segélyszövetkezet.

A soproni ipar- és kereskedelmi segélyszövetkezet igazgatósága részéről szíves tudomásul vétel végett közhírré tétetik, hogy az 5 százalékos betétek **kamatlába**

1896. évi január hó 1-től kezdve 4¹/₂%-ra szállittatik le.

Sopron, 1895. évi augusztus hó 1-én.

Az igazgatóság.

Hilfsgenossenschaft für Handel und Gewerbe in Oedenburg.

Von Seite der Direktion der Hilfsgenossenschaft für Handel und Gewerbe in Oedenburg wird bekannt gemacht, daß

mit 1. Jänner 1896

der 5-prozentige Zinsfuß nach den Einlagen

auf 4¹/₂ Prozent herabgesetzt wird,

wobon die Interessenten gefälligst Kenntniß nehmen wollen.

Oedenburg, den 1. August 1895.

Die Direktion.

APRÓ HIRDETÉSEK. - KLEINE ANZEIGEN.

Apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetései díjat levélbélyegekben is elfogadjuk. Beiktatási díj 10 máj. 30 kr., minden további máj. 3 kr. Címzett előzetes hirdetések után 30 kr. bélyegdíj is fizetendő.

Die Einschaltungsgebühr ist im Voraus zu bezahlen und kann auch mit Briefmarken beglichen werden. Bis zu 10 Worten sind 30 kr. an Einschaltungsgebühr zu bezahlen, für jedes weitere Wort 3 kr. Für kleine Anzeigen mit Adressen sind separat 30 kr. Stempelgebühr zu bezahlen.

Vidéki tudakozásokhoz a válasz díjra mentéssel. — Brieflichen Anfragen ist eine Freimarke zur Antwort beizuschließen.

Fri. Irma.
 Warum auf einmal so sentimental? Die Jugend schwindet ohnedem rasch genug dahin, laßt uns genießen, so lang der Becher schäumt. Daß mir verschiedene Sorten munden, das ist eben ziemlich allgemeine Eigenschaft der Männer. Doch getrost! Der edle Trank, den Du kredenzest, wird stets mein Herz erfreuen, auch wo anderer Nektar blüht.
 Gigerl I.

An Marienblume.
 Ich fühl' ein heilig Schauern
 In Deiner lieben Näh';
 Als ob ich in den Mauern
 Vor einer Kirche steh';
 Als ob ein Engelsbild mich
 Zum Himmel aufwärts lenkt,
 So ist als engelstüdt sich
 Dein Auge auf mi' lenkt.
 Dann löst in Harmonien
 Sich meiner Seel' Streit,
 Und Lichtgedanken ziehen
 Mich auf zur Seligkeit.
 Ritterhorn.

Kapitalist
 mit 5—6000 fl. zur Betheiligung an einem lukrativen Unternehmen gesucht. Kapital wird sichergestellt. Anträge unter Chiffre „X. Y.“ Postlagernd Oedenburg. 642

An die Entfernte!
 Des Nachts schliefst sich die Blume zu;
 Wo Du nicht bist ist Nacht;
 Und wie in eine Todtentrauh'
 Hab' ich mein Herz gebracht.
 Die Blume weckt der Sonnenstrahl
 Und auch mein Herz erwacht,
 Sobald mir wieder erst einmal
 Dein süßes Auge lacht.
 Ditto.

Sopronmegyében, egy szép tiszta községben, (közel a vasúti állomáshoz) egy nagyon csinos és lakályos uriház
 mely 3 utca, 2 udvari szobából, konyhából éléskamarából és gazdasági melléképületekből, szép nagy istállóból és kertből áll, esetleg szép földbirtokkal együtt eladó, vagy a ház bérbe adandó. Ügynökök kizárva. 3560

Kerések
 2—3 hétre szép fekvésű löverben egy szobát konyhával. Szíves ajánlatot e lapok kiadóhivatalába kérek.

Szűke
 auf 2—3 Wochen in einem schon gelegenen Löwer ein Zimmer mit Küche. Gefällige Anträge in die Administration d. Bl. 645

Gyönyörű szobadisz!
 Csak 50 kr.
 Sopron városának tüképe, kitűnően sikerült fénykép-felvétel 35 × 80 cm. alakban. Remek szobadiszituli szolgálat, valamint alkalmi ajándékul is nagyon alkalmas. Míg a készlet tart, drbontkint 50 krért, passe-par-tout-val pedig 2 frért eladó. Hol? megmondja jelen lapok kiadóhivatala. 113

Egy jó családból 3031
 való 14—15 éves fia egy helybeli könyvnyomdai műintézetben géptanonezul azonnal felvétetik. Bővebb értesítést e lapok kiadóhivatalában

Nagy vidéki
 dohányagyótszede kis özszejének kezelésére cautio mellett alkalmas egyén kerestetik. Ajánlatok „Cautio” jelge alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 8006

Tanonezok felvétetnek!
 Egy helybeli könyv- és könyvnyomdai és könyvkötészeti műintézetben a fenti bármely szakma kiképzésére 13—14 év közötti jó családból származó fiuk felvétetnek tanonezokul. Bővebb értesítést e lapok kiadóhivatala ad. 3211

Két diák
 egy gyermektelen házaspárnál teljes ellátásra elfogadtatik Kapuvárott, a polgári iskola közelében. Bővebb felvilágosítás kapható e lap kiadóhivatalában.

Zwei Studenten
 werden in Kapuvár, in der Nähe der Bürgerchule, bei einem kinderlosen Ehepaare in gänzliche Verpflegung genommen. Nähere Auskunft in der Expedition d. Bl. 642

Ein Lehrling
 aus anständiger Familie wird in eine hiesige lithographische Anstalt sofort aufgenommen. Derfelbe muß im Zeichnen einige Berfirtheit bekunden. Nähere Auskunft ertheilt die Exped. 1003

Egy uri leány,
 22 éves, ki árván maradt, keres állást mint házvezetőnő, egy előkelő idősebb urhoz; anyátlan gyermekekhez is szívesen menne. Levelek e lap kiadóhivatalába „Uri leány 22.” névre küldendők. 8053

Ünnepélyt rendezők figyelmébe!
 Országos ezimerek, Sopron városi és tűzoltó-ezimerek nagy alakban, rendkívül szép kivitelben, erős és tartós kartonon nyomva egyenként és nagyobb mennyiségben nagyon olcsó áron beszerezhető. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 3245

Makalatur-papiros,
 métermázsánkit 6 frjával eladó, ha legalább egyszerre 5 métermázsavétetik. Hol? megmondja a kiadóhivatala. 1003

Totalansicht von Oedenburg

im Format 35 × 80 Cm., ein exquisiter Zimmerschmuck und prächtiges Gelegenheitsgeschenk für Jedermann wird — so lange der Vorrath reicht — um 50 kr. pr. Stück ausverkauft. Näheres in der Administration d. Blattes.